

La cultura científica es construeix en xarxa

Publicat per [Interacció](#) [1] el 09/10/2017 - 10:05 | Última modificació: 09/06/2026 - 08:33

Els debats sobre cultura científica acostumen a centrar-se en els equipaments, les exposicions o els programes de divulgació. Més rarament es pregunten quines infraestructures permeten connectar de manera continuada les persones, institucions i comunitats que produeixen, interpreten o comparteixen coneixement. El projecte francès Echosciences resulta especialment interessant perquè situa aquesta qüestió al centre.

Impulsada el 2012 pel CCSTI La Casemate de Grenoble, la plataforma va néixer amb un objectiu aparentment senzill: facilitar la connexió entre els diferents actors de la cultura científica, tècnica i industrial presents en un territori. Amb el temps, però, s'ha convertit en una experiència que permet observar com les eines digitals poden contribuir a estructurar ecosistemes de coneixement més oberts, distribuïts i participatius.

La iniciativa parteix d'una constatació que continua sent rellevant. En molts territoris existeixen universitats, museus, centres de recerca, associacions, mediadors, docents i ciutadans interessats en la ciència que desenvolupen activitats valuoses però sovint poc connectades entre elles. La circulació de la informació depèn de xarxes informals, contactes personals o canals institucionals fragmentats. El resultat és que una part significativa del capital relacional del territori queda infrautilitzat.

Echosciences intenta donar resposta a aquesta situació mitjançant una plataforma col·laborativa que combina cartografia d'iniciatives, espais de relació, eines de publicació i comunitats temàtiques. La seva funció principal no és produir continguts, sinó facilitar que els actors del territori es facin visibles, es reconeguin mútuament i estableixin noves connexions.

Un dels aspectes més destacables del projecte és la confiança en la capacitat d'autorganització de la comunitat. La plataforma funciona amb barreres d'entrada molt baixes, sense processos complexos de validació prèvia, i amb sistemes de moderació exercits principalment per la pròpia comunitat. Aquest plantejament assumeix riscos evidents, però també permet generar un entorn més permeable a la participació i a l'aparició de noves iniciatives.

La diversitat de perfils que hi participen reforça aquesta lògica. Científics, estudiants, mediadors, museus, universitats, periodistes, artistes, associacions locals o simples aficionats comparteixen un mateix espai digital sense que les fronteres entre experts i públics siguin completament rígides. La cultura científica deixa així de presentar-se com una transmissió unidireccional de coneixement per convertir-se en un espai d'intercanvi entre actors diversos.

Des de la perspectiva institucional, el cas també resulta revelador. Per a La Casemate, la plataforma ha esdevingut una eina de coneixement territorial. Permet identificar actors, mapar projectes, comprendre dinàmiques de participació i detectar oportunitats de col·laboració que serien difícils d'observar des d'una lògica exclusivament institucional. Més que una eina de comunicació, funciona com un instrument d'intel·ligència territorial.

La pregunta que suscita aquesta experiència va més enllà de la cultura científica. Quantes polítiques culturals disposen avui d'instruments per identificar, connectar i activar les xarxes existents al territori? Sovint les administracions coneixen els equipaments que gestionen o les activitats que financen, però tenen més dificultats per comprendre les relacions, els fluxos d'informació i les formes de cooperació que sostenen la vida cultural quotidiana.

Llegit en el context d'Interacció 2017, Echosciences mostra que la connexió entre ciència i cultura no depèn únicament de generar més activitats o més continguts. També requereix infraestructures capaces d'articular comunitats de coneixement. La qüestió no és només com es comunica la ciència, sinó com es construeixen les condicions perquè el coneixement circuli, es comparteixi i produeixi noves formes de relació entre institucions i ciutadania.

Referència

Echosciences i CCSTI La Casemate. (2017). *Echosciences: comment animer un réseau territorial de culture scientifique?* Grenoble: La Casemate. Recuperat de <https://www.echosciences.com> [2]

Echosciences, le réseau social de la culture scientifique

Categories: Recurs / lloc web

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: ciència i cultura

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: cultura digital

Etiquetes: innovació cultural

Etiquetes: valor públic de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2017/echosciences>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://www.echosciences.com>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/7228>